

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів
України «Про затвердження Порядку уповноваження науково-дослідних
установ, підприємств та організацій на проведення державних
випробувань пестицидів та агрохімікатів»

I. Визначення проблеми

В Україні питання поводження з пестицидами та агрохімікатами відносяться до сфери, що становить підвищену екологічну та соціально-економічну небезпеку, їх врегулювання здійснюється відповідно до законів України «Про пестициди і агрохімікати», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про санітарно-епідеміологічне благополуччя населення», «Про захист рослин».

Проект наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Порядку уповноваження науково-дослідних установ, підприємств та організацій на проведення державних випробувань пестицидів та агрохімікатів» (далі – проект наказу) розроблено відповідно до частини другої статті 5 Закону України “Про пестициди і агрохімікати”, підпункту 25 пункту 4 Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 614, пункту 2 Порядку проведення державних випробувань, державної реєстрації та перереєстрації, видання переліків пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04 березня 1996 року № 295.

Основними принципами державної політики у сфері поводження з препаратами є пріоритетність збереження здоров'я населення та охорона навколишнього природного середовища, посилення державних гарантій та упорядкування механізму здійснення державного контролю щодо реєстрації та державних випробувань препаратів.

Державні випробування пестицидів і агрохімікатів вітчизняного та іноземного виробництва проводяться з метою біологічної, токсиколого-гігієнічної та екологічної оцінки і розроблення регламентів їх застосування.

Державні випробування пестицидів і агрохімікатів проводяться на підприємствах, в установах і організаціях за рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Пестициди, відповідно до їх високого ступеня небезпеки, за сукупністю токсикологічних та фізико-хімічних властивостей, згідно з Переліком особливо небезпечних хімічних речовин, виготовлення та реалізація яких підлягає ліцензуванню, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17.08.1998 № 1287 та ГОСТ 12.1.007 «Вредные вещества. Классификация и

общие требования безопасности» належать до категорії особливо небезпечних хімічних речовин, виготовлення та реалізація яких підлягає ліцензуванню.

Регламентування процедури державної реєстрації пестицидів і агрохімікатів забезпечується згідно з Порядком проведення державних випробувань, державної реєстрації та перереєстрації, видання переліків пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.1996 № 295.

Згідно з пунктом 2 вищезазначеного Порядку, з метою біологічної, токсиколого-гігієнічної та екологічної оцінки і розроблення нормативів та регламентів застосування препаратів проводяться державні випробування нових препаратів. Порядок уповноваження науково-дослідних установ, підприємств та організацій на проведення державних випробувань препаратів затверджується Міндовкілля.

Відповідно до підпункту 25 пункту 4 Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 № 614, Міндовкілля здійснює уповноваження підприємств, установ та організацій, які проводять державні випробування пестицидів та агрохімікатів.

Наразі відсутній єдиний підхід до процедури уповноваження науково-дослідних установ, підприємств та організацій у сфері здійснення державної реєстрації (перереєстрації) препаратів та організації державних випробувань препаратів вітчизняного та іноземного виробництва.

Отже, проходження процедури уповноваження науково-дослідними установами, підприємствами та організаціями є обов'язковою умовою їх діяльності у сфері здійснення державної реєстрації препаратів та організації державних випробувань препаратів вітчизняного та іноземного виробництва з метою визнання гарантії високої якості підготовки цими установами звітів про результати державних випробувань препаратів з визначення їх біологічної ефективності, токсиколого-гігієнічної та екологічної оцінки і розроблення нормативів та регламентів їх застосування.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	

Виизначена проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки акти, які вирішують описану проблему, відсутні.

II. Цілі державного регулювання

Проект наказу розроблено з метою впровадження процедури уповноваження науково-дослідних установ, підприємств та організацій у сфері

здійснення державної реєстрації препаратів та організації державних випробувань препаратів, а також підвищення якості підготовки вищезазначеними установами звітів про результати державних випробувань препаратів з визначення і розроблення нормативів та регламентів їх застосування, їх біологічної ефективності, токсиколого-гігієнічної та екологічної оцінки.

Метою прийняття нормативно-правового акта є, зокрема, запровадження відповідних правових норм для надання можливості суб'єктам господарювання здійснювати діяльність у сфері державних випробувань пестицидів і агрохімікатів.

Проект регуляторного акта має сприяти розв'язанню проблем, зазначених у розділі I аналізу регуляторного впливу.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<p>Альтернатива 1. Прийняття запропонованого регуляторного акта</p>	<p>Встановлені законодавством вимоги щодо уповноваження науково-дослідних установ, підприємств та організацій на проведення державних випробувань пестицидів і агрохімікатів.</p> <p>Запровадження чітко визначеного механізму, що дасть можливість суб'єктам господарювання у встановленому законодавством порядку провадити господарську діяльність у сфері.</p>
<p>Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін</p>	<p>Залишення без змін існуючої ситуації призведе до неможливості провадження суб'єктами господарювання діяльності у сфері проведення державних випробувань пестицидів та агрохімікатів.</p> <p>Недотримання вимог Порядку проведення державних випробувань, державної реєстрації та перереєстрації, видання переліків пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.1996 № 295.</p>

Альтернатива 3.

Застосування механізмів
ринкового регулювання

Застосування механізмів ринкового регулювання не є можливим, оскільки Порядком проведення державних випробувань, державної реєстрації та перереєстрації, видання переліків пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.1996 № 295 передбачено чітку процедуру, відповідно до якої суб'єкти господарювання повинні бути уповноваженими Міндовкілля на проведення державних випробувань пестицидів та агрохімікатів

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття запропонованого регуляторного акта	Забезпечення реалізації вимог законодавства у сфері державної реєстрації та державних випробувань пестицидів і агрохімікатів, а саме прийняття механізму уповноваження науково-дослідних установ, підприємств та організацій у сфері здійснення державної реєстрації препаратів	Реалізація положень акта не потребує додаткових бюджетних матеріальних чи інших витрат, акрім тих, які і наразі передбачені в бюджеті. В цілому бюджетні витрати складають 2261.95 грн (розраховувались витрати на одного суб'єкта господарювання)
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	Вигоди відсутні	Дана ситуація призведе до невиконання вимог законодавства у сфері державної реєстрації та державних випробувань пестицидів і агрохімікатів. Витрати відсутні.

Альтернатива 3. Застосування механізмів ринкового регулювання	Вигоди відсутні	Витрат не передбачається. Застосування механізмів ринкового регулювання не є можливим, оскільки це суперечить вимогам законодавства у сфері проведення державних випробувань пестицидів та агрохімікатів
---	-----------------	---

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Оцінка впливу проекту наказу на сферу інтересів громадян не здійснювалася, оскільки такий вплив не передбачається.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання*

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	30	20	0	0	50
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	60	40	0	0	100

*Взято до уваги суб'єкти, які станом на даний момент здійснюють діяльність із проведення державних випробувань пестицидів і агрохімікатів.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття запропонованого регуляторного акта	Надання можливості суб'єктам господарювання здійснювати діяльність у сфері державних випробувань, пестицидів і агрохімікатів у передбачений законодавством спосіб	Реалізація положень акта потребує витрат на одного суб'єкта господарювання у розмірі 3654,00 грн

Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	Вигоди відсутні, оскільки дана ситуація призведе до невиконання вимог законодавства у сфері пестицидів і агрохімікатів, що унеможливить здійснення суб'єктами господарювання діяльності у сфері державних випробувань пестицидів і агрохімікатів	Суб'єкти господарювання не мають можливості здійснювати діяльність у сфері державних випробувань пестицидів і агрохімікатів у законодавчо-визначений спосіб
Альтернатива 3. Застосування механізмів ринкового регулювання	Вигоди відсутні, оскільки процедура уповноваження передбачена нормативно-правовим актом вищої юридичної сили, яким чітко визначено, що діяльність у сфері державних випробувань пестицидів і агрохімікатів здійснюється виключно уповноваженими на те суб'єктами.	Суб'єкти господарювання не мають можливості здійснювати діяльність у сфері державних випробувань пестицидів і агрохімікатів у законодавчо-визначений спосіб

Оскільки проектом акта передбачено запровадження нового регулювання альтернативами є залишення існуючої ситуації без змін та застосування механізмів ринкового регулювання, які не вирішують поставленої проблеми. У зв'язку з цим аналіз вигод і витрат за видами альтернатив не проводиться.

Витрати на одного суб'єкта господарювання, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, полягають у витратах часу на підготовку документів, що конвертуються у грошові витрати відповідно до заробітної плати задіяних працівників, та адміністративних витратах на виготовлення документів.

Порядковий номер	Витрати	За перший рік
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	Відсутні
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	Відсутні
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	Відсутні

4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	Відсутні
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	Відсутні
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	150,00
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	Відсутні
8	Інше (витрати на робочий час існуючого персоналу)*, гривень	3504,00
9	РАЗОМ (сума рядків: 1+2+3+4+5+6+7+8), гривень**	3654,00

* Взята до уваги мінімальна погодинна заробітна плата 29,2 грн./година та середні витрати на підготовку матеріалів специфікації – 120 год.

** Аналіз за п'ять років не проводиться, оскільки процедура є одноразовою, кількість суб'єктів звернення в наступні 5 років прорахувати неможливо.

Оцінка сумарних витрат за альтернативами (згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта)

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
<i>Альтернатива 1.</i> Прийняття запропонованого регуляторного акта	3654,00
<i>Альтернатива 2.</i> Залишення існуючої ситуації без змін	0
<i>Альтернатива 3.</i> Застосування механізмів ринкового регулювання	0

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
<i>Альтернатива 1.</i> Прийняття запропонованого регуляторного акта	4	У разі прийняття запропонованого регуляторного акту забезпечення створення умов для набуття права на проведення державних випробувань пестицидів і агрохімікатів відповідно до вимог законодавства.
<i>Альтернатива 2.</i> Залишення існуючої ситуації без змін	1	Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання є неефективною у зв'язку з створеннями ситуації правової невизначеності і неможливості реалізації своїх прав суб'єктами господарювання у сфері державних випробувань пестицидів і агрохімікатів
<i>Альтернатива 3.</i> Застосування механізмів ринкового регулювання	1	Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання є неефективною у зв'язку з протиріччям вимогам законодавства відповідно до яких суб'єкти господарювання повинні бути уповноваженими на проведення державних випробувань пестицидів та агрохімікатів

Рейтинг Результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<i>Альтернатива 1.</i> Прийняття запропонованого регуляторного акта	Забезпечення реалізації державної політики у сфері державної реєстрації та державних випробувань пестицидів і агрохімікатів, надання законодавчо- визначених можливостей суб'єктам господарювання на здійснення діяльності у сфері здійснення державної реєстрації препаратів	У разі прийняття проєкту акта держава та суб'єкти господарювання не нестимуть додаткових матеріальних витрат	Обрання зазначеної альтернативи вбачається найбільш оптимальним у відповідності до вимог законодавства
<i>Альтернатива 2.</i> Залишення існуючої ситуації без змін	У разі залишення ситуації без змін існуватиме проблема неефективності реалізації державної політики у сфері державних випробувань пестицидів і	У разі залишення існуючої ситуації без змін, суб'єкти господарювання позбавлені можливості здійснювати діяльність у сфері державних випробувань пестицидів і агрохімікатів	Обрання зазначеної альтернативи призведе до невиконання вимог законодавства у сфері державної реєстрації та державних випробувань пестицидів і агрохімікатів а також унеможливлення здійснення суб'єктами господарювання діяльності у вказаній сфері

Альтернатива 3. Застосування механізмів ринкового регулювання	Альтернативи не узгоджується з вимогами законодавства та не дасть змоги досягти цілей державного регулювання	У разі застосування механізмів ринкового регулювання суб'єкти господарювання позбавлені можливості здійснювати діяльність у сфері державних випробувань пестицидів і агрохімікатів	Обрання зазначеної альтернативи не є ефективним та не дає можливості суб'єктам господарювання здійснювати діяльність у сфері державних випробувань пестицидів і агрохімікатів
---	--	--	---

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Розв'язання визначеної проблеми можливе шляхом прийняття проєкту регуляторного акта, який забезпечить створення умов для уповноваження суб'єктів на проведення державних випробувань пестицидів і агрохімікатів, визначення чіткого механізму такого уповноваження, а також, як наслідок, вдосконалити якість та об'єктивність оформлення результатів державних випробувань пестицидів та агрохімікатів.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно здійснити такі організаційні заходи:

1. Провести погодження проєкту регуляторного акта з заінтересованими центральними органами виконавчої влади та зареєструвати його в установленому порядку в Мін'юсті.

2. Забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та на офіційному вебсайті Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання: Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, створення окремого органу або структурного підрозділу на передбачається.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
Інші адміністративні процедури	19 год	119,05 грн/год	1	2261,95

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації. Розрахунок проведено на одну процедуру для одного суб'єкта.

Витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади розраховані згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Прийняття та оприлюднення регуляторного акта в установленому порядку забезпечить доведення його вимог до відома суб'єктів господарювання.

Досягнення цілей не потребує додаткових організаційних заходів.

Прийняття регуляторного акта не призведе до неочікуваних результатів і не потребує додаткових витрат з державного бюджету.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не може бути обмежений у часі, оскільки його прийняття необхідне для дотримання вимог чинного законодавства

Зміна терміну дії акта можлива в разі внесення змін до законодавства, на вимогах якого базується регуляторний акт.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта – 50.

розмір надходжень до бюджету – 0;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – високий;

розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта (3654,00 грн або 120 год) – незначний;

кількість уповноважених науково-дослідних установ, підприємств та організацій на проведення державних випробувань пестицидів і агрохімікатів;

кількість відмов на уповноваження:

кількість анульованих уповноважень.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта будуть здійснюватися Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України статистичним методом.

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватися після набрання ним чинності шляхом збирання пропозицій і зауважень та їх аналізу.

Повторне відстеження планується здійснити через рік після набрання чинності регуляторного акта, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження здійснюється раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. Установлені кількісні та якісні значення показників результативності акта порівнюються зі значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта проводитиметься шляхом розгляду пропозицій та зауважень від суб'єктів господарювання, які надійшли до Міндовкілля.

Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України

Роман АБРАМОВСЬКИЙ